

insp. w st. spocz. dr Kornela Oblińska

Oficerowie łącznikowi – ambasadorzy polskiej Policji

Wprowadzenie

Szczególna rocznica jaką jest 100 lecie polskiej Policji skłania do refleksji nad specyfiką funkcjonowania formacji. Jednym z ciekawszych zagadnień jest niewątpliwie instytucja oficera łącznikowego, która ma przede wszystkim na celu ułatwienie bezpośredniej wymiany informacji pomiędzy poszczególnymi służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo danego państwa. „Wraz z rozwojem procesów integracyjnych w Europie, tworzenia sojuszy i form współpracy na świecie – nastąpiło stopniowe przenoszenie współpracy policyjnej na poziom praktycznych działań i nawiązywania bezpośrednich kontaktów między funkcjonariuszami (...) współdziałanie organów ochrony porządku publicznego państw, takich jak policja, służby graniczne, celne lub finansowe ma na celu zapobieganie i zwalczanie przestępczości m.in. poprzez wymianę informacji, doświadczeń, ekspertyz, pomocy technicznych, systemów szkolenia itp.”ⁱ

W systemie prawnym Unii Europejskiej (Traktat o Unii Europejskiej) umiejscowiono podstawy do realizowania współpracy międzynarodowej służb policyjnych, tym samym państwa członkowskie Unii Europejskiej jednoznacznie stwierdziły, że jest ona nieodzowna i konieczna. Szczególnie w zakresie zapobiegania i zwalczania przestępczości, w tym zorganizowanej terroryzmu, przemytu ludzi i przestępstw przeciwko dzieciom, nielegalnego obrotu narkotykami i bronią, a także korupcji.

W Polsce za funkcjonowanie, dobór oraz szkolenia dla oficerów łącznikowych Policji odpowiedzialny jest Wydział Misji Zagranicznych i Oficerów Łącznikowych Biura Międzynarodowej Współpracy Policji Komendy Głównej Policji. W wydziale utworzono dwa zespoły: Zespół ds. Misji Zagranicznych i Zespół ds. Oficerów Łącznikowych, które koordynują wszystkie działania w powierzonych obszarach tj. w zakresie misji zagranicznych oraz oficerów łącznikowych.

Zadania Biura Międzynarodowej Współpracy Policji Komendy Głównej Policji określone zostały w § 18 Zarządzenia nr 2 Komendanta Głównego Policjiⁱⁱ m.in: organizowanie i koordynowanie przedsięwzięć policyjnych wynikających z członkostwa Rzeczypospolitej

Polskiej w Unii Europejskiej oraz w innych organizacjach i instytucjach o charakterze międzynarodowym (np. Europol, Interpol), udział w komisjach, radach, zespołach, grupach roboczych i eksperckich, misjach ewaluacyjnych oraz kontyngentach policyjnych.

Ponadto biuro odpowiada za organizowanie kontaktów międzynarodowych Komendanta Głównego Policji i jego zastępców, opracowywanie sprawozdań, opinii i ocen efektów zaangażowania Policji na forum międzynarodowym oraz projektowanie głównych kierunków rozwoju międzynarodowej współpracy Policji.

Jednym z filarów działalności biura w kontekście funkcjonowania całej formacji jest koordynowanie międzynarodowej współpracy Policji realizowanej w Komendzie Głównej Policji, Centralnym Biurze Śledczym Policji, komendach wojewódzkich (Stołecznej) Policji, Wyższej Szkole Policji w Szczytnie, szkołach policyjnych i Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji. Kolejnym, równie istotnym jest zapewnianie całodobowej wymiany informacji o charakterze kryminalnym, w ramach międzynarodowej współpracy Policji, na potrzeby podmiotów krajowych i zagranicznych (w celu zapobiegania, wykrywania i zwalczania przestępczości oraz terroryzmu). Ponadto koordynowanie oraz obsługa oficerów łącznikowych Policji akredytowanych przy placówkach dyplomatycznych Rzeczypospolitej Polskiej.ⁱⁱⁱ

Współpraca międzynarodowa polskiej Policji opiera się w głównej mierze na wymianie informacji kryminalnych z policjami innych państw m.in. za pośrednictwem ich krajowych biur:

- ✓ INTERPOLU - Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnych (Narodowe Biura Interpolu),
- ✓ SIS i VIS - Systemu Informacyjnego Schengen oraz Systemu Wizowego Schengem (Krajowe Biura SIRENE),
- ✓ EUROPOLU - Europejskiego Urzędu Policji (Krajowe Jednostki Europolu).

Ponadto na podstawie poszczególnych umów i porozumień międzynarodowych, w tym za pośrednictwem oficerów łącznikowych, zarówno polskiej Policji pełniących służbę poza granicami kraju, jak i oficerów Policji innych państw akredytowanych w Polsce.

Kryteria doboru oficerów łącznikowych

Objęcie funkcji oficera łącznikowego możliwe jest tylko w przypadku zatrudnienia w Policji w charakterze funkcjonariuszki lub funkcjonariusza Policji. Tym samym, niedostępna jest dla pracowników cywilnych Policji, których w Policji pracuje ponad 20 tysięcy. Kandydatka lub kandydat na stanowisko oficera łącznikowego Policji musi spełniać określone warunki. Oficerem łącznikowym może być osoba z korpusu oficerów (do niedawna musiała to być osoba z korpusu starszych oficerów tj. od podinspektora wzwyż), posiadająca co najmniej dziesięcioletni staż służby w Policji, bez przeciwwskazań zdrowotnych, znająca biegle język urzędowy lub powszechnie używany w państwie przyjmującym oraz języka angielskiego. Znajomość jednego z wymienionych języków wymagana jest w stopniu zaawansowanym - C1

lub wyższym. Wytyczne nie ograniczają osób kandydujących w kwestii płci lub wieku. W ramach procedury kwalifikacyjnej oceniane jest również doświadczenie zawodowe w służbie kryminalnej lub śledczej, wiedza oraz praktyka w zakresie międzynarodowej współpracy Policji (np. uczestnictwo w programach twinningowych, szkoleniach międzynarodowych, udział w misjach pokojowych, wymianach informacji międzynarodowych, wskazane jest także doświadczenie na stanowiskach kierowniczych Policji).

Procedura doboru każdorazowo wymaga od Komendanta Głównego Policji powołania specjalnego zespołu (skład od ok. 6 do 8 osób), w skład którego wchodzi przedstawiciele Komendy Głównej Policji (np. Biura Kadr i Szkolenia, Biura Kryminalnego, CBŚP, BMWP KGP oraz psychologa). W zespole konkursowym nie ma przedstawiciela Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, choć MSWiA podejmuje ostateczną decyzję w zakresie oddelegowania osoby poza granice kraju. Podobnie, jeśli chodzi o przyszłego pracodawcę oddelegowanych funkcjonariuszy i funkcjonariuszek – Ministerstwo Spraw Zagranicznych, którego przedstawiciele również nie uczestniczą w konkursie. Informacja na temat postępowania konkursowego ogłaszana jest za pośrednictwem komunikatorów policyjnych np. w miesięczniku Policja 997, na stronach policja.pl, isp.pl, w Portalu Wewnętrznym Policji itp.

Wyselekcjonowani kandydaci i kandydatki odbywają staż w strategicznych komórkach organizacyjnych Komendy Głównej Policji np. w Biurze Międzynarodowej Współpracy Policji, CBŚP, Kryminalnym, Biurze Logistyki Policji, Finansów, Łączności i Informatyki, gdyż poza granicami kraju będą sami organizowali swoje miejsce pracy, załatwiali formalności itp. Przygotowanie i zorientowanie w procedurach wewnętrznych Policji, jest nieodzowne, aby szybko reagować na zaistniałe sytuacje, zarówno w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej (np. narkotykowej, ekonomicznej, handlu ludźmi, bronią, jak i zagrożeń o charakterze terrorystycznym), jak i swojego pobytu poza godzinami pracy w obcym kraju. Ponadto przyszli oficerowie łącznikowi odbywają praktyki w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, gdzie szkoleni są z zakresu protokołu dyplomatycznego, kulturowych, religijnych oraz społecznych uwarunkowań danego kraju, zasad zachowania, bezpieczeństwa, za pośrednictwem szkolenia w ABW poznają zagadnienia związane z bezpieczeństwem na terenie placówki dyplomatycznej i poza nią, zachowaniem w przypadku ataku terrorystycznego, prób pozyskania informatora, szpiegostwa itp.

Status oficerów łącznikowych

Oficerów łącznikowych Policji powołuje i odwołuje Dyrektor Generalny Służby Zagranicznej MSZ na wniosek Komendanta Głównego Policji, złożony po uprzednim uzyskaniu zgody Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Osoby oddelegowane do pełnienia służby poza granicami kraju zachowują swoje parametry finansowe, które na czas oddelegowania zostają zawieszane oraz stopień służbowy. W przypadku Komendy Głównej Policji obligatoryjnie przenoszone są do dyspozycji Komendanta Głównego Policji, co skutkuje zwolnieniem stanowiska, na które można zatrudnić

inną osobę, która będzie wykonywała zadania oddelegowanej osoby, zaś w przypadku Komend Wojewódzkich Policji do dyspozycji Komendanta Wojewódzkiego Policji lub CBS, BSWP. Paradoks polega na tym, że osoby przenoszone do dyspozycji KGP pozbawiane są świadczenia mundurowego tzw. mundurówki, podczas gdy osoby zatrudnione w jednostkach spoza KGP otrzymują je corocznie.

Oficerowie łącznikowi od momentu objęcia stanowiska poza granicami kraju działają na styku dwóch resortów: Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych. W kwestii formalnej oficerowie pozostają zatrudnieni przez Policję, jednak wyjeżdżając podpisują umowę o pracę z MSZ. Tym samym, oficerów łącznikowych Policji powołuje i odwołuje Minister Spraw Zagranicznych na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Pomimo zatrudnienia przez MSZ, w kwestii realizacji zadań, oficerowie łącznikowi wykonują czynności określone przez Komendanta Głównego Policji w imieniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Realizacja zadań odbywa się nie tylko na rzecz Policji, ale wielu innych instytucji krajowych, odpowiedzialnych za bezpieczeństwo RP m.in. Straży Granicznej, Służby Celnej, komórek organizacyjnych resortu spraw zagranicznych czy Prokuratury Krajowej. Istotnym jest, że zanim oficer łącznikowy rozpocznie pełnienie służby poza granicami kraju, musi zostać akredytowany w tzw. państwie przyjmującym przez polskie służby dyplomatyczne.

Status dyplomaty jest podstawową różnicą między oficerami łącznikowymi Policji a innymi funkcjonariuszami realizującymi zadania w organizacjach międzynarodowych np. Frontex, Interpol, Europol) czy też w ramach misji pokojowych. Wszystkie osoby wyjeżdżające poza granice kraju w charakterze oficera łącznikowego automatycznie zostają członkami/członkiniami służby zagranicznej otrzymując stanowisko w danej Ambasadzie RP, immunitet i paszport dyplomatyczny, podobnie jak ich rodziny, w przypadku wdrożenia procedury przesiedlenia, która dotyczy osób najbliższych: dzieci, współmałżonków. Tym samym, oficer łącznikowy Policji jako etatowy pracownik Ministerstwa Spraw Zagranicznych reprezentuje nie tylko Policję, ale także jest przedstawicielem Rzeczypospolitej Polskiej.

Podstawy prawne działania

Polscy oficerowie łącznikowi działają poza granicami kraju na podstawie ustawy o Policji^{iv}; ustawy o służbie zagranicznej^v; porozumienia w sprawie zasad funkcjonowania stanowisk oficerów łącznikowych Policji i Straży Granicznej w placówkach zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej zawartego w Warszawie w dniu 24 marca 2016 roku między Ministrem Spraw Zagranicznych a Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji; porozumienia z dnia 11 października 2007 roku zawartego między Komendantem Głównym Policji, Komendantem Głównym Straży Granicznej i Szefem Służby Celnej w sprawie wspólnego wykorzystywania oficerów łącznikowych.^{vi} Ponadto Decyzji Rady 2008/616/WSiSW z dnia 23 czerwca 2008 r. w sprawie wdrożenia decyzji 2008/615/WSiSW w sprawie intensyfikacji współpracy transgranicznej, szczególnie w zwalczaniu terroryzmu i przestępczości transgranicznej; Decyzji Ramowej Rady 2006/960/WSiSW z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie uproszczenia wymiany informacji i danych wywiadowczych między organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej;

Decyzji Rady 2003/170/WSiSW z dnia 27 lutego 2003 r. w sprawie wspólnego wykorzystywania oficerów łącznikowych oddelegowanych za granicę przez organy ścigania Państw Członkowskich.^{vii}

W celu dalszego rozwoju sieci oficerów łącznikowych polskiej Policji, w Komendzie Głównej Policji w czerwcu 2016 roku, na podstawie analizy potrzeb operacyjnych Policji opracowano koncepcję rozwoju sieci oficerów łącznikowych polskiej Policji za granicą. Jednoznacznie stwierdzono, że obecnie funkcjonujące stanowiska spełniają swoją rolę i wspierają kraj zarówno w działaniach reprezentacyjnych, jak i w zwalczaniu przestępczości. Zgodnie z przedmiotową koncepcją, do 2019 roku utworzono stanowiska w Republice Włoch, Królestwie Hiszpanii, Królestwie Norwegii, reaktywowano działalność na Węgrzech oraz wzmocniono stanowisko w Wielkiej Brytanii. Obecnie trwają zaawansowane prace nad przygotowaniem stanowiska oficera łącznikowego polskiej Policji w Waszyngtonie (USA).

Obecnie polska Policja posiada oficerów łącznikowych w 11 krajach europejskich.

Poniżej tabelaryczne opracowanie zawierające podział na państwo, w którym przebywa oficer łącznikowy, datę utworzenia stanowiska, okres pobytu, stopień, imię, nazwisko i jednostkę macierzystą Policji, zajmowane stanowisko w strukturze MSZ.

PAŃSTWO (data utworzenia stanowiska)	OKRES POBYTU	OFICER ŁĄCZNIKOWY (stopień, imię, nazwisko, jednostka macierzysta Policji)	STANOWISKO W RAMACH MSZ
Federacja Rosyjska (stanowisko utworzone 1995 r.)	Od stycznia 2015 roku - nadal	mł.insp. Kinga Badeńska; KGP	I radca Ambasady RP w Moskwie
Ukraina (stanowisko utworzone w 1997 r.);	od 2018 – nadal	podinsp. Paweł Dobosz; KGP	Radca Ambasady RP w Kijowie
Republika Białorusi (stanowisko utworzone w 2005 r.);	od grudnia 2014 roku - nadal	mł. insp. Marcin Chruściel; KGP	Radca Ambasady RP w Mińsku
Republika Federalna Niemiec (stanowisko utworzone w 1997 r.);	od listopada 2014 roku – nadal	mł. insp. Wiesław Gom; KWP Gorzów Wlkp.	I Radca Ambasady RP w Berlinie
Republika Francuska (stanowisko utworzone w 2008 r.)	od listopada 2017 roku – nadal	podinsp. Piotr Szczepański; CBŚP	Radca Ambasady RP w Paryżu;
Wielka Brytania (stanowisko utworzone w 2008 r.)	Od lutego 2015 roku – do sierpnia 2019 roku	mł. insp. Monika Sokołowska; KGP	I radca Ambasady RP w Londynie
	Od listopada 2017 roku – nadal	podinsp. Bartosz Furgała; BSWP (KWP Rzeszów)	Raadca Ambasady RP w Londynie
Węgry (stanowisko utworzone w 2005 roku; funkcjonowało do	Od stycznia 2018 roku – nadal	podinsp. Bogusław Kołdys; KGP	Radca Ambasady RP w Budapeszcie

listopada 2007 r. Ponownie utworzone w styczniu 2018 r.)			
Republika Turcji (stanowisko utworzone w 2015 r.)	Od października 2015 roku – nadal	mł. insp. Ireneusz Sieńko; KGP	Radca Ambasady RP w Ankarze
Królestwo Norwegii (stanowisko utworzone w 2017 r.)	Od marca 2017 roku – nadal	insp. Paweł Olczak; KGP	Radca – minister Ambasady RP Norwegii
Republika Włoska (stanowisko utworzone w 2018 r.)	Od sierpnia 2018 roku – nadal	kom. Magdalena Sochacka; KGP	Radca Ambasady RP w Rzymie
Królestwo Hiszpanii (stanowisko utworzone w 2018 r.)	Od lutego 2019 roku – nadal	nadkom. Karolina Gawlicka-Bąk, KWP Rzeszów	Radca Ambasady RP w Madrycie

Opracowanie własne na podstawie www.policja.pl.

Na uwagę zasługuje, iż w przeszłości polscy oficerowie łącznikowi zajmowali także stanowiska na Litwie (stanowisko funkcjonowało od 2004 roku do grudnia 2005 roku), na Słowacji (od połowy 2005 roku do grudnia 2005), w Rumunii (od początku 2006 roku do czerwca 2008 roku), a także w Królestwie Niderlandów (od 2000 roku do 2014 roku). Ponadto polska Policja z dużym powodzeniem wykorzystywała doświadczenie emerytów policyjnych m.in. oficerowie łącznikowi na Ukrainie, Białorusi.

Zadania oficerów łącznikowych

W trakcie pełnienia służby poza granicami kraju oficerowie łącznikowi Policji stanowią cenny kanał wymiany informacji, w związku z czym, zobowiązani są do permanentnego kontaktu i bieżącej wymiany informacji z „centralą” tj. Komendą Główną Policji, centralnymi jednostkami Policji w krajach akredytacji, ze szczególnym uwzględnieniem departamentów odpowiedzialnych za zwalczanie przestępczości zorganizowanej, narodowymi biurami kontaktowymi Interpolu, krajowymi biurami Europolu, biurami SIRENE, przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości, a także z innymi oficerami łącznikowymi. Oficerowie łącznikowi są także pośrednikami w procesie przekazywania informacji o osobach poszukiwanych, pomagają również w organizowaniu konwojów osób zatrzymanych. Inicjują, osobiście uczestniczą bądź koordynują wspólne operacje policyjne prowadzone np. w rejonach przygranicznych. Ważnym zadaniem jest wspomniana wymiana doświadczeń, wiedzy na temat obowiązujących procedur, organizacja bilateralnych i multilateralnych wizyt, szkoleń, a także reprezentowanie polskiej Policji podczas oficjalnych spotkań, uroczystości o charakterze międzynarodowym oraz związanych z działalnością, historią i tradycją Policji.

Oficerowie Łącznikowi są „ambasadorami polskiej Policji” poza granicami kraju, tym samym mają za zadanie promowanie wizerunku polskiej Policji na arenie międzynarodowej.

viii

Fot. BMWP/KGP; uroczystości związane z obchodami 99. rocznicy powstania polskiej Policji, które odbyły się 30 listopada 2018 r. w Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Londynie.

„W wydarzeniu zorganizowanym przez Ambasadę RP w Londynie i oficerów łącznikowych polskiej Policji mł. insp. Monikę Sokołowską i podinsp. Bartosza Furgałę, wzięło udział ponad 80 gości. Komendanta Głównego Policji reprezentował Komendant Wojewódzki Policji w Gdańsku nadinsp. Jarosław Rzymkowski. W skład polskiej delegacji wszedł również przedstawiciel Wydziału Misji Zagranicznych i Oficerów Łącznikowych BMWP KGP podinsp. Rafał Zamrzycki. Ze strony brytyjskiej w spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele brytyjskiego Home Office, National Crime Agency, New Scotland Yardu, City of London Police, Policji celnej i podatkowej HMRC, Policji hrabstw Lancashire, Leicestershire, Hampshire, Merseyside, Derbyshire, Essex, West Midlands, Gwent, a także zagraniczni oficerowie łącznikowi akredytowani w Wielkiej Brytanii reprezentujący m.in. Norwegię, USA, Irlandię, Australię, Francję, Bułgarię oraz Czechy. Otwierając uroczystość, Ambasador Arkady Rzegocki podkreślił w swoim przemówieniu, że „stosunki bilateralne między polską a brytyjską policją są pełne wzajemnego zaufania i opierają się na wspólnej misji zwalczania transgranicznej przestępczości” (...) Oficjalne obchody Święta Policji w Londynie zostały poprzedzone spotkaniem delegacji polskiej z Ambasadorem Rzegockim, który wysoko ocenił pracę oficerów łącznikowych polskiej Policji akredytowanych w Londynie podkreślając ich wysoki profesjonalizm i zaangażowanie”.^{ix}

Oficerowie łącznikowi odpowiedzialni są także za koordynowanie pomocy prawnej realizowanej przez policje-milicje krajów akredytacji na rzecz polskiej Policji, przekazywanie informacji dotyczących m.in.: zdarzeń o charakterze terrorystycznym i ewentualnych związkach tych zdarzeń z Polską; obywateli polskich będących zarówno ofiarami, jak i sprawcami przestępstw, doświadczeń państwa przyjmującego w zakresie zwalczania

przestępczości o charakterze zorganizowanym, nowych trendów, metod działania sprawców oraz zjawisk w danym obszarze. Istotne są również bieżące informacje na temat międzynarodowych grup przestępczych działających w państwie przyjmującym oraz ewentualnego wpływu ich działalności na zagrożenie przestępczością w Polsce.

Ponadto realizują zadania wynikające z członkostwa Polski w strukturach Unii Europejskiej poprzez utrzymywanie bieżących kontaktów ze służbami koordynującymi współpracę międzynarodową polskiej Policji oraz ze służbami policyjnymi/milicyjnymi i innymi stosownymi instytucjami kraju akredytacji. Do kluczowych zadań oficerów łącznikowych należy także organizacja oficjalnych wizyt delegacji polskiej Policji w kraju przyjmującym oraz delegacji policji/milicji państwa akredytacji w Polsce.

Fot. BMWP/KGP/mw; Polscy policjanci na zaproszenie kierownictwa francuskich organów ścigania, brali udział w zabezpieczaniu uroczystych obchodów 75. rocznicy D-Day^x.

„Polscy funkcjonariusze wraz z kolegami z Żandarmerii Narodowej działali na rzecz ułatwienia kontaktów ze znaczną grupą obywateli polskich biorących udział w licznych ceremoniach i imprezach związanych z obchodami tej rocznicy. To działanie stanowi pierwszy przypadek realizacji przez polską Policję tego typu współpracy z francuskimi organami ścigania (...) W tym szczególnym dniu wsparcia polskim i francuskim funkcjonariuszom udzielił Oficer Łącznikowy Polskiej Policji w Republice Francuskiej podinsp. Piotr Szczepański”^{xi}

Oficerowie łącznikowi przygotowują sprawozdania z realizacji zadań, podjętych inicjatyw i udziału w przedsięwzięciach w okresie kwartalnym oraz rocznym, które są nieodzowne w procesie zarządczym, umożliwiając nadzór i koordynację sieci oficerów łącznikowych polskiej Policji poprzez bieżącą ocenę ich pracy. Ponadto w trakcie ewaluacji sprawozdania i inne materiały są poddawane analizie dzięki czemu możliwa jest natychmiastowa reakcja,

zmiana lub wsparcie oficera łącznikowego. Cykliczne inspekcje stanowisk oficerów łącznikowych również pozwalają na ocenę jakości ich pracy. Corocznie oficerowie łącznikowi osobiście meldują Komendantowi Głównemu Policji o wynikach swojej pracy podczas narad i odpraw służbowych z kierownictwem KGP.^{xiii} Ponadto pobyt w kraju umożliwia im udział w szkoleniach lub doskonaleniu zawodowym, w zależności od zmian organizacyjnych, prawnych oraz potrzeb Policji bądź oddelegowanych osób.^{xiiii}

Podsumowanie

Analiza bieżącej sytuacji w zakresie funkcjonowania sieci oficerów łącznikowych polskiej Policji wskazuje na progres w kwestii tworzenia nowych stanowisk. Mając nadzieję, że przedmiotowy trend utrzyma się i w dalszym ciągu będą powstawały kolejne stanowiska, zaś funkcjonujące będą wzmacniane należy zwrócić uwagę na kilka kluczowych kwestii:

- dobór kadrowy – wskazane jest rozważenie wyeliminowania bezpośredniej ingerencji MSWiA w dobór kadrowy na stanowiska oficerów łącznikowych (i inne) poza granicami kraju, skutkująca podejmowaniem ostatecznej decyzji co do wyjazdu kandydata lub kandydatki (polecenie z 2016 roku, wcześniej Komendant Główny Policji jako przełożony wszystkich funkcjonariuszy i funkcjonariuszek podejmował decyzję autonomicznie);
- procedura konkursowa – brak przedstawiciela MSZ uniemożliwia bieżącą ocenę predyspozycji kandydatki/ kandydata do służby zagranicznej na etapie doboru;
- łączność - konieczne jest zapewnienie na wszystkich stanowiskach szybkich i bezpiecznych łączy „policyjnych”, umożliwiających szyfrowanie przesyłanych informacji oraz zapewnienie im odpowiedniej klauzuli niejawności (np. za pośrednictwem SPIN-Z), a także zintensyfikowanie działań na rzecz bezpośredniego dostępu do baz danych;
- ponowne uwzględnienie w kryteriach doboru wymogu, aby oficerami łącznikowymi zostawali starsi oficerowie”, co z pewnością pozytywnie wpłynie na rangę ich stanowisk, zarówno w kraju, jak i państwie przyjmującym (z uwzględnieniem wyjątkowych przypadków uzasadniających odstępstwo od kryterium np. szczególne osiągnięcia w zakresie współpracy międzynarodowej);
- zatrudnienie - zauważalne jest, że większość polskich oficerów łącznikowych zatrudniona jest w Komendzie Głównej Policji; należałoby rozważyć większe otwarcie na jednostki wojewódzkie Policji, CBŚP, BSWP itp. np. wzorem lat ubiegłych poprzez organizację szkoleń twinningowych, dedykowanych dla przyszłych oficerów łącznikowych itp., co umożliwiłoby osobom spoza KGP zapoznanie się ze specyfiką współpracy międzynarodowej, a w przyszłości udział w procedurze konkursowej;
- zaangażowanie emerytów i emerytek policyjnych, zarówno w kwestii pracy w charakterze oficerów łącznikowych, jak i wsparcia oficerów łącznikowych na terenie ich biur w krajach przyjmujących; przekazywanie doświadczeń zawodowych, zarządczych, wiedzy podczas szkoleń itp.;
- wytyczne w sprawie zasad i kryteriów oceny pracy oficerów łącznikowych oraz przedłużania ich pobytu poza granicami kraju w charakterze oficera łącznikowego –

opracowanie wytycznych pozwoliłoby na ocenę działalności oficerów łącznikowych stricte merytoryczną, a nie uznaniową lub pozbawioną uzasadnienia. Brak jasno określonych kryteriów oceny może wzbudzać uzasadnione obawy i wątpliwości co do motywów podjętej decyzji, jak i jej zasadności z punktu widzenia interesów Policji, bezpieczeństwa państwa oraz obywateli polskich przebywających poza jego granicami.

Reasumując, mimo niewątpliwych osiągnięć oficerów łącznikowych dotyczących międzynarodowej wymiany informacji w zwalczaniu przestępczości itp. w dalszym ciągu wiele pozostaje do zrobienia. Niewątpliwie istnieje potrzeba zwiększania liczby stanowisk oraz sukcesywnego wzmocniania istniejących. Na uwagę zasługuje, że inne kraje np.: Rumunia, Bułgaria, Holandia, Francja, Hiszpania, Niemcy, Rumunia czy wspomniana w aspekcie Brexitu Wielka Brytania, może pochwalić się stanowiskami obsadzonymi przez kilka, a nawet kilkanaście osób (posiadając wieloosobowe biura!). Podobnie sytuacja wygląda z oficerami łącznikowymi akredytowanymi w Polsce. Tymczasem polski oficer łącznikowy nadal pracuje sam poza granicami kraju często wypełniając obowiązki kilku osób naraz: sekretarki, kierowcy, logistyka, informatyka itp. Analizując doświadczenia innych państw, nasuwa się jednoznaczny wniosek, że wzmocnienie stanowisk polskich oficerów łącznikowych pozwoliłoby na zwiększenie zarówno efektywności realizowanych zadań, skuteczne rozwijanie współpracy z instytucjami państw przyjmujących, jak i znaczną poprawę komfortu pracy.^{xiv}

Robert Mueller – Dyrektor FBI w latach 2001 – 2013 trafnie przedstawił specyfikę współpracy międzynarodowej, w tym pracy oficerów łącznikowych: „globalizacja przestępczości, czy to terroryzmu, przemytu narkotyków, towarów i ludzi czy przestępczości cybernetycznej zmusza nas do podjęcia działań na całym świecie. To oznacza, że dzięki współpracy ze swoimi partnerami za granicą, można zajmować się sprawami, które dotyczą obu stron. Nie tylko rozwiązywać już istniejące sprawy kryminalne, ale też zapobiegać planowanym przestępstwom i aktom terroru, poprzez wymianę informacji w czasie rzeczywistym.”^{xv}

ⁱ http://www.natolin.edu.pl/pdf/mat-rob/CEN_MatRob_12.pdf

ⁱⁱ Zarządzenie nr 2 Komendanta Głównego Policji z dnia 1 kwietnia 2016 r., w sprawie regulaminu Komendy

Głównego Policji.

ⁱⁱⁱ <http://policja.pl/pol/kgp/bmwp/27763,Zadania.html>

^{iv} Dz.U. 1990 nr 30 poz.179 z późn. zmianami,

^v Dz. U. 2001 nr 128 poz. 1403 z późn. zmianami,

^{vi} Ponadto ustawa z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości (Dz. U. 2019 poz. 125);

^{vii} Special edition in Polish: Chapter 19 Volume 006 P. 129 – 132.

^{viii} <http://policja.pl/pol/aktualnosci/175883,100-lecie-Policji-obchody-w-Ambasadzie-Rzeczpospolitej-Polskiej-w-Londynie.html?search=64345407>

^{ix} <http://www.policja.pl/pol/aktualnosci/167122,Obchody-Swieta-Policji-w-Ambasadzie-RP-w-Londynie.html>

^x <http://www.policja.pl/pol/aktualnosci/174863,Wspolne-polsko-francuskie-patrole-zabezpieczenie-uroczystosci-obchodow-75-roczni.html>

^{xi} Tamże.

---

^{xiii}<http://info.policja.pl/inf/wspolpraca-miedzynarod/oficerowie-lacznikowi/52161,Oficerowie-lacznikowi-Policji.html>

^{xiii} Oficerowie łącznikowi Policji (Nr 83 / 02.2012)

^{xiv} <http://gazeta.policja.pl/997/inne/tylko-sluzba/74899,Oficerowie-lacznikowi-Policji-Nr-83-022012.html>

^{xv} Por. <http://www.fbi.gov/contact/legat/legat.htm>